

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ПОЛОЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОЦЕРКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ГЕОДЕЗІЇ, КАРТОГРАФІЇ ТА КАДАСТРУ**



МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

(присвяченої пам'яті видатного вченого, академіка НААН А.С. Даниленка)

10-11 березня 2021 року

**Біла Церква
2021**

Проблематика розвитку сучасної землевпорядної науки та освіти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 10-11 березня 2021 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2021. – 84 с.

Редакційна колегія:

Шуст О.А., д-р екон. наук;
Новак В.П., д-р біол. наук;
Варченко О.М., д-р екон. наук;
Димань Т.М., д-р с.-г. наук;
Карпенко А.М., канд. екон. наук;
Шароглазова Г.А., канд. тех. наук;
Марія Біхунова, доктор філософії;
Мартіна Вересова, доктор філософії;
Хахула В.С., канд. с.-г. наук;
Третяк А.М., д-р. екон. наук;
Третяк В.М., д-р. екон. наук;
Мазницький А.С., д-р тех. наук;
Кузін Н.В., д-р екон. наук;
Прядка Т.М., канд. екон. наук;
Гладілін В.М., канд. тех. наук;
Ястреб О.А.;
Усенко О.П.;
Комарова Н.В., доктор філософії;
Свідерська Т.О.;
Гамалій І.П., канд. геогр. наук;
Олешко О.Г., канд. с.-г. наук;

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками міжнародної науково-практичної конференції «Проблематика розвитку сучасної землевпорядної науки та освіти» (10-11 березня 2021 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету.

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

ІВАНЮК М.М., студентка

Науковий керівник – КОЧЕРИГІН Л.Ю., канд. пед. наук

Білоцерківський Національний аграрний університет

РЕФОРМА НОВОЇ СИСТЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ

В даній роботі висвітлюються проблеми та оцінка тодішньої та сучасної адміністративно-територіальної реформи. Досліджено новий адміністративно-територіальний устрій Київської області.

Ключові слова: реформа, адміністративно-територіальний устрій, децентралізація, об'єднана територіальна громада.

Світова сучасність вимагає від кожного з нас своєчасних змін та постійної модернізації. Адже найкращий результат можна отримати завдяки вдалій та розсудливій реформі. Однак не завжди реформування системи, зокрема, в нашій країні призводить до якнайкращих наслідків, хоч й бувають винятки. Держава завжди намагається покращити життя своїм громадянам й тому опирається на їх інтереси. Однією з вагомих й глобальних реформ є децентралізація системи територіального устрою держави, так як дійсно стосується повсякденних і практичних сторін життя населення. Адже питання територіального устрою є ключовим. Територіальна основа, це є фундамент, на якому стоїть вся конструкція влади. Не маючи територіальної основи, ми не можемо побудувати ефективної системи управління. Процес реформування адміністративно-територіального устрою України не був досконалим і часом повною мірою не відповідав концепції децентралізації управління, в результаті чого питання адміністративно-територіальної реформи останнім часом суттєво активізуються.

Питання адміністративно-територіального устрою є предметом дослідження багатьох учених, таких як О. Бородіна, Ю. Ганущака, А. Ткачука, Губаня Р.В., О. Андрощука, А. Колеснікова та багато інших вчених, котрі звертали значну увагу проблематиці територіального устрою України.

Історія формування територіального устрою незалежної України розпочинається ще з 1991 р., однак в той час на перший план були винесені політичні, економічні та етнічні проблематичні питання, які відтермінували проведення змін територіальної організації влади, а в 1997 році хоч й був ухвалений закон «Про адміністративно-територіальний устрій України», проте не вирішував рівно нічого в цій сфері. Вже починаючи з 1998-2005 років, постають питання реформи територіального устрою, в основі якої було створення якісної моделі громад, що в свою чергу передбачала об'єднувати села та селища до достатнього соціального рівня. Проте, концепція цієї реформи була не точною, в результаті чого була обумовлена необхідність суттєвого доопрацювання й уточнення.

Законодавча основа для радикальної зміни системи влади та її територіального фундаменту на всіх рівнях розпочало формуватися у 2014 році. В основні засади цієї політики самоврядування закладено положення Європейської хартії та безперечно, одні з найкращих світових стандартів суспільних відносин у цій галузі. Було затверджено концепцію реформування місцевого самоврядування, що в наслідку привела до ухвалення низки законів, основним з яких постав закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». [1]. За 2015-2019 роки в Україні добровільно було створено 982 об'єднані територіальні громади (ОТГ). До їх складу увійшли приблизно 4500 колишніх місцевих рад. Також було впроваджено ряд документів: закони «Про співробітництво територіальних громад», «Про засади державної регіональної політики», про внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів України. Новітня законодавча база значно активізувала мотиваційний вплив в країні, створила необхідні правові положення та систему для формування спроможних територіальних громад міст, сіл, селищ, які об'єднували свої зусилля у вирішенні нагальних проблем. До

того ж, формування нових ОТГ мало б включати чіткий аналіз спроможності громад, адже від реальних, а не уявних можливостей, залежав успішний розвиток ОТГ.[2]

Згодом, як наслідок, система не збалансувалась, так як переважна більшість повноважень перейшла саме до громад від органів влади районного рівня. Створився своєрідний дисбаланс, тому що районний функціонал у всіх був однаковий, однак навантаження дуже різнилося через різний розмір і кількість населення районів, тобто при однакових функціях – обсяг роботи різний. Тому Уряд і Парламент мали вирішувати питання реорганізації влади на районному рівні.

Остаточний етап реформи було визначено 17 липня 2020 року, Верховна Рада України затвердила Постанову № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів». Згідно з документом, в Україні створюється лише 136 районів, а інші ліквідуються. Процес децентралізації розпочався з грудня 2020 року після набуття чинності закону про розмежування повноважень і ресурсів між районами та громадами. Безперечно, затвердження нових та ліквідація існуючих районів забезпечить відповідність системи адміністративно-територіального устрою України сучасним вимогам та європейським стандартам, що, в свою чергу, сприятиме визначенню обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів виконавчої влади та відповідних органів місцевого самоврядування. [3],[4].

Внаслідок реформи, на прикладі Київської області (рис.1) було реорганізовано 25 районів, натомість створено 69 територіальних громад, які в свою чергу об'єднуються в 7 районів до складу яких входять (Білоцерківський, Бориспільський, Броварський, Бучанський, Вишгородський, Обухівський та Фастівський райони). [5]

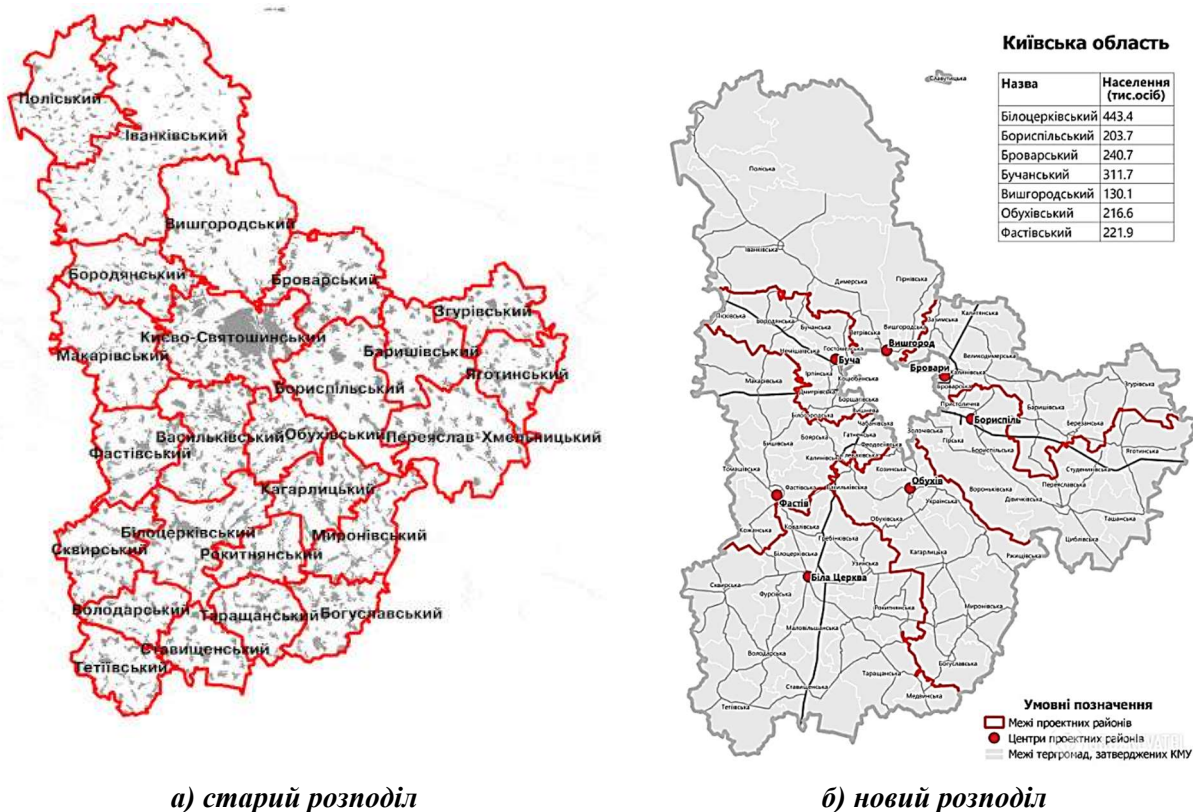


Рис. 1. Адміністративно-територіальний устрій Київської області

Реалізація зміни територіального устрою Київщини пройшла вдало, як і переважна більшість інших областей. Хоча ще досі в регіонах виникають суперечки через не довершеність реформи. В свою чергу, безпосередньо населення ще досі не отримало чітких відповідей на хвилюючі питання на кшталт: куди саме зараховуватиметься податок з доходів фізичних осіб – в район чи в об'єднану громаду, місто чи в район, на кого поляжуть обов'язки за медицину, освіту тощо. Політсили погоджуються, що ця дилема ще потребує

вирішення. З повноваженнями районних рад досі визначаються, а фінансові тонкощі збираються передбачити у змінах до Бюджетного і Податкового кодексів. У цілому, попри запевнення влади, ідея з укрупненням районів на даний момент часу викликає більше запитань, аніж відповідей.

З огляду на вищенаведене можна зробити висновок, що реформування новітньої системи адміністративно-територіального устрою є досить неоднозначною. Цілком обґрунтована основна концепція територіального устрою, що спрямована на формування спроможних громад згідно європейського стандарту, доступність публічних послуг, планування території, децентралізації адміністративних функцій, гарантування бюджетної автономії та фінансової самостійності є розмитою та не раціонально довершеною. Водночас потребують подальшого дослідження питання щодо чітких переваг створення й отримання якісних й відчутних результатів реформи децентралізації та задоволення людей новими перспективами і, в недалекому майбутньому, новою сучасною якістю життя, що збудована власними руками.

Список літератури

1. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text [Yevropeiska khartiia mistsevoho samovriyaduvannia vid 15 zhovt. 1985 r. – Rezhym dostupu http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036].
2. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року. №333-//Офіційний вісник України. – 2014. – 18 квіт. – № 30. –Ст. 831 [Kontseptsiiia p reformuvannia mistsevoho samovriyaduvannia ta terytorialnoi orhanizatsii vlady v Ukraini rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 kvit. 2014 r. № 333-r // Ofits. visn. Ukrainy. – 2014. – 18 kvit. – № 30. – St. 831]. Режим доступу: [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>].
3. Децентралізація в Україні.-Режим доступу: [<https://decentralization.gov.ua/>].
4. Атлас: адміністративно-територіального устрою України. Новий районний поділ та територіальні громади, 2020. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [<https://atu.decentralization.gov.ua/>].
5. Адміністративно-територіальний устрій Київської області.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: [<https://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/ADM/zmistko.html>].

УДК 72.01

ІВАЩЕНКО В.О., студентка

Науковий керівник – **КОЧЕРИГІН Л.Ю.**, канд. пед. наук,
Білоцерківський Національний аграрний університет

РОЗВИТОК МІСТОБУДУВАННЯ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПОСЕЛЕНЬ

Технологічний прогрес, різке збільшення обсягів промислового та сільськогосподарського виробництва, розвиток транспорту, енергетики, хімізації, зростання урбанізації негативно впливають на природне середовище. Перед людством постало питання про раціональне використання природних ресурсів і території. У даній роботі висвітлюються проблеми містобудування на різних етапах розвитку та можливі шляхи вирішення сучасних питань.

Ключові слова: містобудування, урбанізація, екологія.

В даний час досить сильно збільшилася ділова, соціальна, а разом з тим і будівельна активність. У зв'язку з цим виникає необхідність в поліпшенні інфраструктури, забудови, реконструкції, а також забезпеченні гарного екологічного стану міст. Все це впливає на містобудівну діяльність і значно підвищує її роль і значимість.

Містобудування (містобудівна діяльність) – це цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян для створення та підтримання повноцінного середовища життєдіяльності людини, яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування,